

HORAŽDOVICE PO 41. (a stále poprvé)

Západočeská přehlídka činoherního a hudebního divadla v Horažďovicích se dočkala 41. ročníku a opět nás ujistila, že má v kulturním životě regionu své stálé místo. Akci tradičně pořádalo město Horažďovice ve spolupráci s místním divadelním souborem, a i tentokrát přilákala jak širokou diváckou základnu, tak řadu ochotnických souborů.

Jak známo, je tato přehlídka dlouhodobě zaměřena na činoherní a hudební divadlo. I přes toto poměrně jasné vymezení se ukázalo, že ne všechny přihlášené inscenace kritéria přehlídky zcela naplnily. Na tuto skutečnost byly jednotlivé soubory citlivě upozorněny během rozborových seminářů, které probíhaly po každém z deseti soutěžních představení a jak známo – tvoří nedílnou součást programu.

Důraz kladený na zpětnou vazbu je velkým přínosem řady přehlídek a ta horažďovická není výjimkou. Každý zúčastněný soubor měl možnost vyslechnout si odborné hodnocení, případná doporučení opřená o divadelní praxi poroty a nakonec se každému z nich podařilo odnést si alespoň drobné ocenění, tedy přinejmenším jedno čestné uznání, ať už za herecký výkon, režii či jinou složku inscenace.

To se týkalo i relativních nováčků přehlídky, mezi něž letos patřily například soubor **Jirásek Nejde** (komedie Jaromíra Břehového Otylka), **Divadlo mladého herce ze Sokolova** (a jejich verze Malého prince), ale také **Ochotníků Ostrov** s jejich autorskými Kravinami Sametové revoluce.

V těchto případech porota – letos ve složení Martin Vokoun (předseda), Jan Hnilička a Kristýna Tejmarová – usilovala především o srozumitelné pojmenování samotných parametrů divadla – respektive činohry a volala po větším sjednocení složek, a také čistotě žánrově–stylového uchopení inscenací.

K vidění bylo divadlo tematicky různorodé, stejně tak různých úrovní provedení, tituly autorské i tzv. interpretační, žhavá novinka i „klasika“.

Program odstartoval ve čtvrtek večer představením Ticho, pozor, natáčíme! souboru **Za oponou z nedalekých Klatov**. Ne zcela využitý potenciál komedie stopující jedno filmové natáčení (děj filmu se přitom odehrává na divadle) tkvěl hlavně ve složce režijně–herecké. Tedy až na jednu výjimku. Dvouhodinovou inscenaci s poněkud rozvleklým tempem každým svým výstupem neskutečně oživila paní Eva Krausová v roli Jojo, která podala mimořádně autentický výkon dokazující její pochopení pro žánr i pro dramatickou situaci jako takovou.

Páteční večer patřil sérii menších či větších příjemných překvapení, o která se postarali víceméně matadoři přehlídky. Jako první – soubor **Jezírko Plzeň** s detektivkou podle Agathy Christie Vražda v Orient Expressu. Režisérka Michaela Adámková zvolila populární dramatizaci Američana Kena Ludwiga, kterou opatřila velice funkční, vkusnou výpravou podtrhující žánr a až na pár výjimek se obstojně popasovala s žánrovými nástrahami předlohy i její adaptace. Porota se shodla, že tato inscenace patří i tomu nejlepšímu, co jsme od Jezírka za ta léta viděli.

Domácí soubor **Tyjátr Horažďovice** měl teprve týden po premiéře své novinky Drákula aneb Děsúplná komedie a rovnou ji uvedl na přehlídce! Novinka je to i v obecném smyslu slova. Česká premiéra tohoto off-broadwayského hitu z roku 2023 se odehrála v brněnském Městském divadle teprve nedávno – v prosinci minulého roku a zjevně už tehdy stál režisér Karel Šťastný pomyslnou frontu na licenční smlouvu. Výsledkem je strhující, tak trochu komiksová podívaná, jejíž přímočarý parodický humor sice občas hraničí se školní besídkou, což ale bohatě vyvažuje naprostá herecká preciznost a souhra všech pěti protagonistů. Bravura, s níž se herci zhostili svých četných rolí bez přehánění snese uplatnění profesionálních kritérií (už i proto, že inscenace vznikla za dva měsíce). K dokonalosti pak své figurky „dotáhli“ Vladimír Šlechta a Klára Šťastná, kteří si odnesli cenu za herecký výkon. Drákula kromě dalších cen odborné poroty obdržel též cenu diváckou, a také dostal doporučení na postup na 2. Divadelní piknik v Mostě. Především ale vyhrál celou přehlídku a stal se držitelem Horažďovické perly.

O další radostný divácký zážitek se postarali v sobotu dopoledne členové a členky divadla **JakoHost Plzeň**, kteří tentokrát přijeli s Brechtovou Maloměšťákovou svatbou v režii Gabriely Vaškové. Předvedli všem činohru v tom nejlepším smyslu slova. Poctivě přečtený text, který se v rámci výkladu dočkal smysluplné aktualizace a naprostá herecká souhra všech „svatebčanů“ nám opět dokázala, že není záhodno podceňovat přípravu. Jinými slovy: jak důležité je promyšlené dramaturgicko–režijní uchopení s akcentem na otázku „Proč?“. V tom, že ví, co dělá, je na tento plzeňský soubor spoleh už léta a letos to opět dokázal, což vyústilo v několik cen a také nominaci na 2. Divadelní piknik v Mostě. Mimořádně zdařilé a pro inscenaci důležité je také scénografické řešení z dílny Marka Maroviče.

Další plzeňská parta, tedy zatím spíše volné uskupení herců, kteří se začali sdružovat kolem persony Roberta Kunesche a hrají pod výmluvnou značkou **Ragueneau**, přijela s francouzskou konverzační komedií Ani spolu, ani bez sebe. Díky pevné režii Jaroslava Kodeše a dvěma přesvědčivým hereckým výkonům si mohli diváci vychutnat porci načernalého humoru s přelivem nadhledu a špetkou romantiky – zkrátka něco pro gurmány, kteří v divadle umí poslouchat. Šťouravá porota pouze doporučila „ještě škrtat“, neboť jak známo, francouzští autoři trpí grafomanií. Jinak byla též oceněna propracovaná funkční scénografie.

Divadlo bez zákulisí Sokolov vytáhlo na světlo poněkud zaprášenou Divadelní komedii Bengta Ahlforse. Svého času nesmírně populární text trpí celou řadou drobných neduhů, s nimiž se režisér Martin Volný popasoval jen zčásti, zato se mu ale velmi dařilo na poli hereckého obsazení, a to především v dámské části ansámblu. Výkon Pavlíny Šponiarové v hlavní roli patřil k ozdobám letošní přehlídky, pozadu nezůstávaly ani Karla Kohoutová v roli hvězdy Lindy a další kolegyně, které projevíly velké pochopení divadelní svět a jeho výstřednosti – za své postavy a pravděpodobně i samy za sebe. I tomuto textu by prospělo výraznější krácení, jak jsme se shodli v porotě a ostatně i s některými jedinci z publika.

Symbolickým vrcholem byla nedělní repríza originální autorské inscenace Viktora Braunreitera (v tandemové režii s Annou Ratajskou) Švýcar. Ta nostalgicky i s humorem mapuje životní pout' paradoxně málo známé osobnosti lékaře Jeana de Carro osudově spjatého s Karlovými Vary. Už při prvotním ohledání jeho charakteru, „života a díla“ je člověku jasné, že ho nemůže hrát nikdo jiný, než živoucí legenda **Divadelního studia D3** Petr Richter, jemuž je celé dílo věnováno. Za tuto několikanásobnou lokální poctu si karlovarští zasloužili několik ocenění od poroty a také kolegiální cenu od Tyjátru Horažďovice.

I se zkušenějšími pamětníky přehlídky jsme se shodli, že letošní ročník se velmi vydařil co do diváckého zájmu, ale hlavně počtu souborů, které zde strávily celý víkend. Projevily tím touhu se vzájemně inspirovat na představeních a snad i trochu vzdělávat na rozborových seminářích. Kapacita tzv. Porotovny často téměř nestačila, a stejně tak programová skladba. Ze 13 zájemců o účast mohlo být z kapacitních důvodů zařazeno pouze 10 souborů, přesto někteří nelenili a přijeli jen tak, rozšířit řady publika. Tento fakt propůjčil akci s pověstnou rodinnou atmosférou ještě další rozměr uvolněné a nenucené pospolitosti. Potvrzení toho, co mají všichni účastníci bez rozdílu společné – bez ohledu na jejich rozmanité názory, individuální vkus, zkušenosti či schopnosti.

Jedenačtyřicátý ročník znovu potvrdil význam této přehlídky jako prostoru pro setkávání, inspiraci i rozvoj amatérského divadla (nejen) v regionu. Zároveň ukázal, že chuť tvořit a sdílet zkušenosti i divadelní zážitky mezi lidmi stále přetrvává i v této nelehké době plné chaosu, přehlcnosti vjemy a technologiemi. A to je, alespoň podle mě, ta nejlepší zpráva.

PS: Ráda bych ještě zmínila velkou zásluhu všech, kdo tvoří, zaštiťují a udržují při životě (a na úrovni) festivalový zpravodaj Tyjáter Times. Starají se nám tak o příjemné čtení u ranní kávy a potřebný tok informací na papíře i internetu. Kdy redakce chodí spát ale raději nechci vědět.

Kristýna Tejmarová